36

p. Wójtkowski

MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 30 XII 1941.
/poranny/

I

Dotyczące Polski.

KAIR po polsku, 29 XII, g.17,05.
W nowej synagodze w Kairze odbyło się nabożeństwo za poległych żołnierzy polskich. Po nabożeństwie rabin wygłosił kazanie w języku polskim. Na nabożeństwie i kazaniu obecni byli przedstawiciele dowództwa wojsk polskich na Bliskim Wschodzie, jak również poselstwa polskiego.

II

Z najważniejszych spraw światowych.

BUDAPESZT po węgiersku, 28 XII, g.18,00.
Korespondent berliński Basler Nachrichten zaznacza, że obserwatorzy berlińscy zwracają baczną uwagę na sytuację w Basenie Śródziemnomorskim, zwłaszcza na Turcję, Hiszpanię i Portugalię. Deklaracja Salazara w sprawie okupacji wyspy Timor przez wojska australijskie i holenderskie nie jest uważana na Wilhelmstrasse jako wyraz stanowiska Portugalii wobec W. Brytanii. Jeśli zaś chodzi o Hiszpanię, to zaatakowanie przez samoloty brytyjskie okrętu niemieckiego na terytorialnych wodach hiszpańskich nie spowodowało dotąd zajęcia przez rząd hiszpański jakiegoś określonego stanowiska.

PARYŻ po francusku, 28 XII, g.19,00.
Zdobycie Benghazi było jedynym pozytywnym rezultatem, który mógł być przez Churchilla zaprezentowany Kongresowi amerykańskiemu, jednakże Amerykanie zrozumieją, jaką ceną zostało to opłacone. Podczas gdy przed rokiem zajęcie Benghazi okupiono porażką w Grecji i na Krecie, w roku bieżącym ceną było oddanie Hong Kongu, niepowodzenia na Półwyspie Malajskim, które oznaczają odcięcie od Chin i groźbę dla Indyj. Wydaje się, że konferencja anglo-amerykańska nie będzie mogła sprowadzić istotnych zmian sytuacji, która obfituje w problematy wręcz nierozwiązalne dla państw anglo-saskich.

III

Ogólne.

DEUTSCHLANDSENDER po niemiecku, 28 XII, g.14,30.
Również w Słowacji rozpoczęto zbiórkę odzieży zimowej na potrzeby armii na froncie wschodnim.
28 XII, g.11,30. Gabinet japoński powziął w dniu wczorajszym decyzję co do polityki dewizowej kraju. Rząd sam oznaczać będzie kursy walut zagranicznych, przy czem japoński handel walut zagranicznych, który dotychczas miał za podstawę walutę funtową i dolarową, oparty odtąd będzie wyłącznie na yenach.

ZEESEN po niemiecku, 28 XII, g.21,00.
Francuskie ministerstwo rolnictwa, jak donoszą z Vichy, stwierdziło, że zbiory zeszłoroczne były tak niepomyślne, że doprowadziły do zmniejszenia racyj żywnościowych w drugiej połowie r. b. Zamierzane jest powiększenie przestrzeni uprawnej w roku przyszłym.- Francuski budżet zwyczajny na rok 1941 w wydatkach przewidywał 97 miliardów franków, budżet nadzwyczajny zaś 37 miliardów. Wpływy budżetowe wyniosły tylko 68 miliardów franków. Budżet na rok 1942 przewiduje powiększenie wydatków o 10% w porównaniu z r. b. Dla zmniejszenia deficytu potrzebne będzie zwiększenie opłat poczto-wo-telegraficznych.

PRAGA po czesku, 28 XII, g.11,00.
Komisarz niemieckich sił zbrojnych Protektoratu wydał dekret, którego mocą ulegają konfiskacie na terenie całego Protektoratu narty, kije narciarskie i wiązania.

OSLO po norwesku, 28 XII, g.21,00.
Sąd najwyższy w Oslo skazał na 2 lata więzienia osobę, która oskarżona była o rozdawanie nielegalnego tajnego pisma, jak również o współpracę w redakcji tegoż. Nazwisko oskarżonego nie zostało podane.

BELGRAD po serbsku, 27 XII, g.18,15.
Rząd gen. Nedicza postanowił dokonać nowego podziału administracyjnego kraju. Utworzonych będzie 14 okręgów administracyjnych.

BUKARESZT po rumuńsku, 28 XII, g.21,00.
Do prac użyteczności publicznej powołani wkrótce będą wszyscy mężczyźni, urodzeni w latach 1921 i 1922.

LAHTI po rosyjsku, 29 XII, g.17,25.
W Odessie dokonano otwarcia uniwersytetu oraz opery.- W Smoleńsku odnaleziono księgi pochodzące z XV - XVII wieku.

RZYM po francusku, 29 XII, g.16,35.
Wojna Japonii przeciwko Ameryce i Anglii jest wojną o wyzwolenie narodów wschodu. Japonia walczy o sprawę Indochin, Chin, a przedewszystkiem Indyj. Między Kalkutą a Tokio istnieją więzy o wiele ściślejsze niż może się wydawać. Anglicy obiecują Indiom statut kolonialny na po wojnie, widocznym jest, że nie mają zamiaru dotrzymać tej obietnicy. Przedewszystkiem zaś Indie żądają całkowitej niepodległości, a nie statutu kolonialnego. Indie muszą skorzystać i napewno skorzystają z obecnej sytuacji.

RZYM po włosku, 28 XII, g.7,15.
Pół-urzędowa węgierska gazeta Budapesti Ertesitoe twierdzi, że marsz. Bluecher, poprzednio głównodowodzący armii sowieckiej na Dalekim Wschodzie, znikł bez śladu. Był on podejrzewany przez Stalina, iż utrzymywał stosunki z Trockim i Tuhaczewskim. Bluecher był Żydem z budapeszteńskiego ghetto.

KUJBYSZEW po rosyjsku, 28 XII, g.9,00.
Płk. Gurow w przeglądzie operacyj wojennych dodaje: Hitler starał się wzbudzić pozory, że von Brauchitsch ustępuje na własne swe żądanie, lecz nikt w to nie uwierzy. Von Brauchitsch otrzymał dymisję w związku z porażkami na froncie rosyjskim i obciążony został winą za te porażki. W ten sposób Hitler chce wzmocnić swój autorytet wobec armii i narodu.

MOSKWA po rosyjsku.
28 XII, g.11,00. Artykuł w Izwiestiach p. t. Ci, którym się dobrze powodzi w Niemczech, wskazuje, że finansiści i różnego rodzaju spekulanci niemieccy wykorzystują wojnę, by wykupywać za tanie pieniądze przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe w Polsce, Rumunii, Francji, i in. krajach zdobytych.
28 XII, g.19,30. Stockholms Tidningen pisze, że Święta Bożego Narodzenia były w tym roku dla Niemców o wiele smutniejsze, niż w roku ubiegłym. Pomijając, że wiele osób pozostało w żałobie po utracie mężów czy synów, wypadki na froncie wschodnim wskazują, że zapowiedź Hitlera, iż armia odejdzie na leże zimowe, nie sprawdziła się, albowiem ataki rosyjskie uniemożliwiły jakąkolwiek pauzę w działaniach wojennych.- Terror niemiecki w Holandii wzmógł się w ostatnich czasach. Seyss Inquart zarządził utworzenie specjalnych sądów dla walki z sabotażem, które uprawnione są do wydawania wyroków śmierci, od których nie ma odwołania.
28 XII, g.21,00. Gazeta Deutsche Zg in Ostland przytacza fakty, świadczące o rabunkowej polityce w krajach bałtyckich, uprawianej przez hitlerowców. Utworzony został specjalny komitet dla konfiskowania pieniędzy i ciepłej odzieży, a ponadto wydano rozporządzenie, że każda kobieta obowiązana jest zrobić parę skarpetek wełnianych, rękawiczek itp. dla żołnierzy niemieckich i dostarczyć na to wełnę.- Poster Lloyd podaje, że cena chleba w Rumunii podniesiona została o 50% poczynając od dnia 12 bm.

chłop zawierać musi conajmniej 20% domieszek.

MOSKWA po polsku, 29 XII, g.13,30.
Wiadomości z wielu odcinków frontu wskazują na dalszy rozkład armij niemieckiej i włoskiej. Żołnierze nie posiadają ciepłego odzienia, odmrożenia są bardzo rozpowszechnione. Na odcinku południowym żołnierze włoscy oddają się do niewoli często z bronią i całymi grupami.

ROZGŁOŚNIE AMERYKAŃSKIE
/New York po angielsku, NBC 28 XII, g.3,00, CBS po angielsku, 28 XII, g.10,30, Boston po hiszpańsku NBC 28 XII, g.19,30./
Stacja radiowa Radio Inconnu, mająca charakter gwałtownie przeciwniemiecki i wrogi dla rządu Vichy opisuje ruchy wojsk niemieckich w okupowanych częściach Francji, zaznaczając że wojska te posuwają się w stronę granicy Hiszpanii.
/Uwaga: Nasłuch własny zidentyfikował powyższą tajną stację przed rozgłośniami amerykańskimi i istnienie jej zasygnalizował w komunikacie południowym z dnia 22 bm./
W Norwegii rośnie niepokój i wzrasta ilość Norwegów, aresztowanych przez władze hitlerowskie. Ostatnie rozporządzenie władz hitlerowskich nakazało konfiskatę mienia patriotów norweskich, którzy uciekli do W. Brytanii. Krewni częstokroć wtrącani są do więzienia jako zakładnicy.
Według wiadomości nadeszłych z Kolonii niemiecki system transportowy obciążony jest do najwyższych granic. Kampania rosyjska zaważyła ciężkim brzemieniem na kolejach niemieckich i doprowadziła do niesłychanego przepracowania personelu kolejowego, do pogorszenia sprzętu kolejowego, co łącznie z przeładowaniem pociągów i skutkami nalotów angielskich przyczynia się do podniesienia się ilości wypadków i katastrof. Władzom amerykańskim wiadomym jest, że w ciągu ostatnich 12 lat Niemcy bardzo mało wkładów poczynili dla utrzymania kolei w dobrym stanie.
New York Sun stwierdza, że mocna postawa Szwecji i Turcji spowodowana jest w pewnej mierze porażkami Hitlera w Rosji. Hitler musi dokonać 2 rzeczy: uciszyć opozycję wewnętrzną wiadomościami o nowym zwycięstwie i zwalczyć falę oburzenia, które wzrasta. Szwecja nagle odnówiła Niemcom prawa transportowania wojsk z Norwegii przez jej terytorium. Turcja zaś dostarcza Niemcom coraz mniej surowców od czasu, gdy rozpoczął się odwrót wojsk niemieckich w Rosji. Jednocześnie wzrasta działalność partyzantów na Bałkanach, sabotaż w Norwegii, Holandii i Belgii.- Korespondent jednego z pism w Baltimore stwierdza, że podarunkiem świątecznym hitlerowców dla krajów okupowanych jest głód i niezadowolenie.

IV

Z ostatniej chwili.

NEW YORK NBC po angielsku, 29 XII, g.18,00 - 18,15.
W trakcie rozmów ze Stalinem min. Eden omówił m. in. zagadnienie wschodnich granic Polski.

NEW YORK CBS po francusku, 29 XII, g.19,15.
Od paru dni specjalna potężna rozgłośnia japońska nadaje audycje na tych samych falach co rozgłośnie amerykańskie, przeszkadzając w nadawaniu informacyj amerykańskich i, tak samo jak stacje niemieckie podczas kampanii w Polsce i Francji, - nadaje fałszywe wiadomości dla wywoływania paniki. Wszystkich słuchaczy ostrzega się o powyższym.
Manila Herald donosi, iż wśród wojsk japońskich na Filipinach zauważono oficerów niemieckich. Korespondent CBS w Manili B. Silen donosi, że w niektórych dzielnicach miasta nie pozostało ani jednego całego gmachu.
Sen. Norris oświadczył, że gdy przejdziemy do ofensywy, japońskie miasta zamienione zostaną w kupę popiołów i zgliszcz.
Mimo obecności Todta na froncie pod Leningradem Niemcy nie zdołali wybudować tam odpowiedniej linii fortyfikacyj i linie niemieckie przerywane są przez Rosjan jedna po drugiej.

BOSTON po polsku, 29 XII, g.19,45.
W myśl półoficjalnego komentarza do oświadczeń Roosevelta i Churchilla,

złożonych przedstawicielom państw okupowanych, konferencja waszyngtońska wykazuje tendencję, by po wojnie mniejsze państwa utworzyły bloki gospodarcze oparte na zasadach solidarności i współdziałania. Uchwały konferencji ogłoszone będą za kilka dni. Podano one już zostały do wiadomości wszystkich państw sprzymierzonych. Stany Zjednoczone uczynią wszystko, by zapewnić po wojnie niepodległość i odbudowę wszystkich krajów europejskich.